

Skjemainformasjon

Skjema	Norges dokumentarv - nominasjonsskjema
Referanse	1004153
Innsendt	19.06.2014 15:11:27

Sammendrag

Sammendrag

Tittel på dokument(er)/arkiv(er) som nomineres

Skoleprotokoller fra Målselv kommune 1869 - 1885

Sammendrag (maks 3000 tegn)

For at alle skulle lære Guds ord å kjenne ble det innført obligatorisk konfirmasjon i 1736. Som et ledd i dette kom Forordningen om Skolerne på Landet i Norge i 1739. Formålet var å lære barna opp i det de måtte kunne for å bestå prestens overhøring ved konfirmasjonen; det primære fokuset var derfor ikke å lære seg å lese eller skrive.

Forordningen av 1739 markerer starten på en offentlig skole for alle. Til nå hadde skole vært forbehold barn av velstående familier, i form av Latinskoler eller privat undervisning.

Forordningen av 1739 gjaldt bare for skolene på landet, og den typiske formen var omgangsskolen. Elevene ble samlet i stua på en gård eller i en annen bygning, og undervist av en lærer som dro videre til neste gård når han var ferdig. Alle barn fra 7 år og opp var forpliktet til å gå på skolen når den var i deres krets. Dette representerte noe nytt. Barna hadde til nå lært det de trengte hjemme og hos presten. De var dessuten brukt som arbeidskraft i husstanden. Fraværet ble stort, og årsakene, som man kan se i lærerens anmerkningsnotater, spente fra deltakelse i fiskerier til potetopptaking, fra sykdom eller dårlig vær.

Skoleprotokollene ble et viktig redskap for omgangsskolelæreren. For å føre tilsyn med at alle skolepliktige møtte fram til undervisning, måtte skolemesteren hver søndag gi presten en fortegnelse over de barn som hadde fravær. Dette ble nøye ført opp i skoleprotokollen, sammen med oversikt over karakterer i hvert fag, hva barna hadde lært av pensum samt et anmerkningsfelt som beskrev spesielle forhold tilknyttet til hver elev. På siste side i protokollen førte læreren i tillegg en oversikt over skolens inventar.

Skoleprotokollene fra Målselv strekker seg fra 1869 til 1885. I alt 13 protokoller nomineres; alle er fra omgangsskolen, noe som viser at denne skoleformen eksisterte lenge i Målselv. Med skoleloven av 1860 ble fastskolen innført på steder med mer enn 30 elever, og omgangsskolen forsvant. Likevel eksisterte det store lokale forskjeller, og den siste omgangsskolen i Norge forsvant så sent som i 1937.

Som historiske kilder er skoleprotokollene svært verdifulle. De finnes over hele landet, og dekker omtrent alle distrikter. Dokumentene viser viktige aspekter ved dagliglivet til allmuen på 1800-tallet. En god del av disse protokollene er også godt bevart, og lett tilgjengelige.

Protokollene gir et unikt innblikk i barns oppvekstforhold, spesielt gjennom anmerkninger og kommentarer i margen, med informasjon om økonomiske og sosiale forhold i hjemmene. Kombinert med folketellinger og andre demografiske kilder, vil skoleprotokollene være verdifulle bidrag til et mer utfyllende bilde av enkeltpersoner og regionens historie.

Vi ønsker å nominere skoleprotokollene fra Målselv som representant for denne typen kildemateriale. De bidrar til en synliggjøring av allmuen, barn og Troms fylke som region. IKAT mener at Norges dokumentarv også bør inneholde dokumenter fra distriktene, fra utkantene, og fra alle lag i befolkningen. Protokollene er også interessante i et globalt perspektiv, med hensyn til at Norge var svært tidlig ute med å tilby og legge til rette for skolegang til alle barn. I et nasjonal perspektiv er Målselv helt særegen med tanke på områdets historie som kolonisamfunn. Slektsforskere, profesjonelle historikere og andre vil finne mye relevant informasjon i kildematerialet fra Målselv.

Opplysninger om søker

Opplysninger om søker

Navn på søker

Interkommunalt arkiv Troms

Søkers tilknytning til den nominerte dokumentarven

Forvalter dokumentarven og fungerer som arkivdepot for Målselv kommune

Kontaktperson(er)

Navn

Janicken Elisabeth Olsen

Stilling

Rådgiver

E-postadresse

jeo@ikatroms.no

Telefonnummer

90706884

Navn

Hilde Elvine Bjørnå

Stilling

Arkivsjef

E-postadresse

hilde.elvine.bjornaa@ikatroms.no

Telefonnummer

90 13 75 35

Fullmaktserklæring

Jeg bekrefter at jeg har fullmakt til å nominere dokumentarven som beskrives i dette nominasjonsskjemaet til Norges dokumentarv

Navn

Janicken Elisabeth Olsen

Stilling

Rådgiver

Institusjon

Interkommunalt arkiv Troms

Identifikasjon og beskrivelse

Identifikasjon og bekskrivelse av dokumentarven

Nøyaktig tittel på dokumentarven, omfang, datering (ytterår) og navn på institusjon/organisasjon som skal stå på et eventuelt diplom

Skoleprotokoller for Målselv kommune:

1 Karlstad krets, 3. Krets - skole på gårdene Karlstad, Holmen.

1870 - 1875 (Arkivreferanse: *** 117) Merknad: Defekt

2 Målselv skolekommune 8. Krets - skole på gårdene Olsborg, Solli, Moen

1869 - 1874 (Arkivreferanse: *** 118) Merknad:Defekt

3 Målselv skolekommune, 9. Krets - skole på gårdene Fredriksberg, Moen, Fleskmo, Rognmo

1869 - 1875 (Arkivreferanse: *** 116)

4 Målselv skolekommune 11. Krets - skole på gårdene Fosli, Myre, Fosshaug, Rognmo

1870 - 1875 (Arkivreferanse: 113)

5 Målselv skolekommune 13. Krets - skole på gårdene Nordmo, Nymo, Alapmo

1876 - 1880 (Arkivreferanse: 123)

6 Målselv skolekommune 15. krets skole på gårdene Tillermo, Kristianemo, Solberg, Solbergnes, Nergård, Nysted

1870 - 1876 (Arkivreferanse: 119)

7 Målselv skolekommune, Nergård krets/ 15. Krets - skole på gårdene Tillermo, Kristianemo, Solberg, Solbergnes, Nergård, Nysted

1876 - 1885 (Arkivreferanse: 121)

8 Målselv skolekommune 16. Krets - skole på gårdene Bjerkeng, Skjeggesnes, Øverby, Maukstad

1869 - 1875 (Arkivreferanse: 114)

9 Målselv skolekommune 17. Krets - skole på gårdene Ellevold, Rostad, Kongsli

1870 - 1876 (Arkivreferanse:129)

10 Rostadalen krets, 17. Krets - skole på gårdene Ellevold, Rostad, Kongsli

1876 - 1882 (Arkivreferanse: 122)

11 Sommerbakken krets, 18. Krets - skole på gårdene Sommerbakken, Kjerresnes, Holmen

1870 - 1875 (Arkivreferanse: *** 115)

12 Kirkesdalen krets - skole på gården Sandeggen, Kirkesjord, Bjørnstad, Vangen, Rydningen

1876 - 1881 (Arkivreferanse: 120)

13 Målselv skolekommune, Bjerkeng krets - skole på gårdene Bjerkeng, Skjeggesnes, Øverby, Maukstad

1876 - 1884 (Arkivreferanse:130)

Totalt 13 skoleprotokoller fra Målselv kommune, i perioden 1869 - 1885. Dokumentene eies av Målselv kommune, og forvaltes og oppbevares av Interkommunalt arkiv Troms, som fungerer som arkivdepot for kommunen.

Visuell dokumentasjon

- 00004_scan_2014_06_18_13_57_01.jpg
- protokoll4.jpg
- skoleprotokoll.jpg
- 00002_scan_2014_06_18_13_53_57l.jpg

Kataloginformasjon/arkivbeskrivelse/arkivreferanse

Proveniens (opprinnelse)

Dokumentarvens historie

Starten på den norske offentlige skole er nært knyttet til kirken og kristendommen. For at alle skulle lære Guds ord å kjenne ble det innført obligatorisk konfirmasjon i 1736. Dersom en ikke var konfirmert, kunne man ikke ta seg arbeid. En kunne heller ikke gifte seg uten å være konfirmert. Som et ledd i dette kom Forordningen om Skolerne på Landet i Norge" i 1739, for å lære barna opp i det de måtte kunne for å bestå prestens overhøring ved konfirmasjonen. Alle barn over 7 år ble pålagt å gå på skole. Videre ble det bestemt at ved hver hovedkirke skulle det være en fast skole, og ellers skulle det være omgangsskole - det vil si at læreren holdt skole omkring på gårdene i distriktet.

For overklassen innebar ikke loven noe nytt; deres barn gikk allerede på skole, enten i form av huslærer eller på latinskoler eller private skoler. Den nye loven rettet seg mot allmuen på landsbygda.

Skolen møtte motstand blant bøndene av flere årsaker. Barna var viktig arbeidskraft i hjemmet, i tillegg måtte utgiftene til skole dekkes av foreldrene selv, gjennom skatter og avgifter - og bøter ved brudd på forordningens bestemmelser. Skolekassen skulle også basere seg på frivillige gaver og kollekter. Dette var krevende utgifter å få i en tid da uår, hungersnød og epidemier preget landet. Det var vanskelig å skjønne behovet for å sende barna til skole; de lærte det de trengte hjemme og hos presten i kirken.

For å imøtekomme motstanden utstedte Kongen derfor i 1741 en "placat", der det het at ordningen kunne bli vanskelig å gjennomføre i Norge, og at hver menighet selv måtte finne den beste måte å løse dette på ut ifra lokale forhold. Realiseringen av forordningen ble dermed i stor grad opp til de lokale prestene - og de stilte ivrig opp.

Omgangsskolen

Forordningen av 1739 gjaldt bare skolene på landet, og den vanlige formen var omgangsskolen. Elevene ble samlet i stua på en gård eller i en annen bygning (som ikke nødvendigvis egnet seg til undervisning), og undervist av en lærer som etterpå gikk videre til neste sted. Hvert prestegjeld ble delt i omgangsskole-distrikter med en lærer i hvert. Distriktene ble igjen delt inn i roder - vanligvis tre til fem - som læreren besøkte etter en fast rute.

Omgangsskolelærerne reiste fra gård til gård og underviste ungene i kretsen. I tillegg til lønn, måtte hver gård dekke kost og losji i den stund læreren var der. Skolen foregikk rundt langbordet i stua, hvor også andre på gården oppholdt seg, lagde mat, arbeidet, pratet og hørte på undervisningen - og kanskje lærte en ting eller to selv.

Barna var forpliktet til å møte når det ble holdt skole i den roden de tilhørte. Fra 1827 skulle barna ha minst 8-12 ukers undervisning i året fra de var 7 år til de var konfirmert. I praksis ble skolegangen ofte kortere. Fraværet var stort, av varierende grunner. Det var ofte behov for barnas arbeidskraft hjemme, i onnene, til potetopptaking, til dyrepass, og generelt arbeid i huset ved sykdom i familien. Guttene var ofte med på ulike sesongfiskerier, og kunne være borte flere måneder av gangen. På vinterstid kunne mangel på varme klær eller sko forhindre barn i å komme til skolen, eller rett og slett dårlig vær og vanskelig reisevei. I tillegg var sykdom en hyppig grunn til fravær.

Rundt 1850 var alle skolene i byene faste. På landet hørte faste skoler til unntaket. I og med at 9/10 av befolkningen bodde på landsbygda på midten av 1800-tallet, var omgangsskolen en realitet for de aller fleste barna i Norge.

Argumentene til fordel for fastskolen bygde på oppfatningen hos skolefolk og politikere, om at det faglige nivået ble bedre i permanente skolebygg. Lokalene kunne innredes spesielt med tanke på undervisningsformålet, og man slapp forstyrrelser fra andre beboere på gårdene og det hverdagslige arbeidet som foregikk der. Et annet viktig moment var at i skolehuset var læreren herre i eget hus - i omgangsskolen gikk lærerne fra gård til gård nærmest som en tigger.

Men omgangsskolen hadde også sine forkjempere. Det var også en høy grad av motstand mot faste skoler, kanskje i hovedsak av økonomiske grunner. Allmuen var bekymret over at faste skolebygg medførte større skatter. En omgangsskole var derimot lettere å tilpasse inn i naturhusholdningen til gården. Med faste skoler ville heller ikke foreldrene ha oversikt over barnas skolehverdag, og læreren ville ha den fulle kontroll.

Skoleloven av 1860

Til syvende og sist seiret tanken om fastskolene. I skoleloven av 1860 for skolene på bygda ble det bestemt at dersom det var

flere enn 30 elever i distriktet måtte det bygges et skolehus. Det ble bygd en mengde skolehus i denne tiden; fra 1860 - 1890 ble det bygget 2600 skolehus i Norge. I 1910 gikk 99,5 % av elevene i fast skole - 0,47 % på omgangsskole. Den siste omgangsskolen i Norge ble likevel ikke nedlagt før ut på 1930-tallet, noe som viser at skoleforholdene i landet vekslet stort med lokale forhold. (Ref. Tønnesen 1995:39 - se bibliografi)

Skoleprotokollene

Med obligatorisk skolegang for alle barn fra 1739 fikk skolemesteren ansvar for å gi et fullstendig manntall over barn og tyende i skoledistriktet. Dette for å føre tilsyn med at alle skolepliktige møtte fram til undervisning. Skolemesteren skulle hver søndag gi presten fortegnelse over de barn som ikke møtte i løpet av uken, og ved proste - eller bispevisitas skulle fortegnelsen føres inn i manntallet med opplysninger om hvilke dager og hvor ofte barna hadde forsømt skolen.

Forordningen av 1739 la også til rette for at fattige barn også skulle få den foreskrevne undervisning. Disse elevene skulle få skolebøkene betalt av skolekassen. De fattige foreldrene skulle også slippe å betale lønn til læreren. Det ble ført lister over disse familiene, fattiglistes.

Bestemmelsen i instruksen av 1739 om at skoleholderne hver søndag skulle levere presten fortegnelse over fremmøtet, var spiren til føring av en dagbok over skolesøkningen. Bestemmelsen gjentas i forskjellige varianter og utvides slik at den til slutt blir en instruks for føring av dagbok og eller skoleprotokoll. I 1799 kommer det føringer om at det skal føres "protokoll".

Skoleprotokollene inneholder summariske oversikter over fremmøtte og forsømte dager. Fravær ga grunnlag for inntekter til skolekassen i form av bøter, og dette ble sirlig notert ned. I tillegg inneholder protokollene også andre opplysninger; om flid, fremgang og oppførsel.

Ifølge skoleplanen av 1834 skulle alle skolepliktige barn føres inn i lærerens protokoll. Særskilt nevnes barn som har flyttet inn fra et annet skoledistrikt. Ved den årlige eksamen skulle det kontrolleres om noen var uteglemt. Instruksen ga også nærmere rettleiding for føring av protokollen. Den skulle bl.a. ha rubrikker med opplysninger om rodens nummer og navn, gårdens eller plassens navn, barnets navn og alder, dets kunnskaper i innenatlesing, utenatlesing, skriving, regning, religion, samt forsømmelse og uorden. Hver morgen før undervisningen tok til, skulle læreren anmerke fravær. Refsels og ros skulle også anmerkes i protokollen.

På de siste bladene i protokollen skulle skolelæreren føre en inventarliste over skolens bøker, tabeller, landkart og lignende Dette er blitt sirlig ført opp også i Målselv.

I siste halvdel av 1800-tallet, med overgangen fra omgangsskole til fastskole, ser vi en endring I arkivmaterialet fra skolene. Skoleprotokollen blir gradvis erstattet av eksamensprotokoller, karakterprotokoller og avgangsvitnemål. Også møtebøker fra tilsynsutvalgene og en del korrespondanse dukker opp i arkivene fra slutten av 1800-tallet og utover.

Skoleprotokollene fra Målselv

De nominerte skoleprotokollene for Målselv strekker seg fra 1869 - 1885, og er alle basert på omgangsskolen. Dette er ganske sent i omgangsskolens historie, da loven av 1860 satte krav om faste skolebygg for steder med mer enn 30 elever. Den siste omgangsskolen i Norge ble lagt ned på 1930-tallet. Enkelte steder overlevde denne skoleformen lenge.

Distriktet er delt inn i flere kretser, og for de fleste protokollene er det beskrevet hvilke gårder som kommer inn under hver krets. Protokollene for Målselv er i ulik tilstand. De fleste er fine, men enkelte er i så dårlig stand at de kan betegnes som defekte. Disse oppbevares innpakket, og er sårbare i forhold til bruk og innsyn. Hver protokoll er underskrevet av sognepresten, med signatursegl. I de fleste skoleprotokollene framgår det hvilke gårder som tilhører den enkelte skolekrets i Målselv.

Skoleprotokollene er ført inn etter omtrent samme mal, og ligger nært opp til instruksen som ble gitt; de begynner med en numerisk oversikt over antall barn i kretsen, spent over de årene som protokollen dekker. Deretter følger en oversikt over hver elev i de ulike årene. For hver elev noteres navn, hvilken gård de går på skole og når, alder, karakterer og informasjon om hva de har lært i de ulike fagene, poeng i flid, antall dager fravær og til slutt en anmerkingsbolk. Avslutningsvis informerer læreren om inventar tilhørende skolen.

Bibliografi

Litteratur:

Masdalen, Kjell- Olav og Liv Mykland (1987): Administrasjonshistorie og arkivkunnskap. Kommunene. Universitetsforlaget AS.

Myhre, Reidar (1998): Den norske skoles utvikling. Ad Notam Gyldendal, Oslo.

Skirbekk, Håvard (1955): Skulehistorie. Innføring og arbeidsrettledning for lokalhistoriske granskarar. Utgitt av Noregs Lærarlags Skulehistorienemnd. Elverum

Tønnesen, Liv Kari Bondevik (1995): Norsk utdanningshistorie. En innføring. Universitetsforlaget, Oslo.

Nettressurser:

Skolehistorie for Gudbrandsdalen (brukt 18. Juni 2014):

<http://opam.no/skolehistorie/no/kort-skolehistorie/>

Ski historielag: Skolehistorie (brukt 18. Juni 2014): <http://www.des-norge.no/ski-historielag/lokalhistorie/00/03skoler/skolehistorie.html>

Støtteerklæringer

Støtteerklæring

Ingen vedlegg lastet opp

Juridiske forhold

Juridiske forhold

Hvem eier dokumentarven? Oppgi navn og kontaktinformasjon.

Navn	Målselv kommune
Adresse	Kommunehuset, 9321 Moen
Telefon	77 83 77 00
E-post	postmottak@malselv.kommune.no

Hvem forvalter dokumentarven? Oppgi navn og kontaktinformasjon.

Navn	Interkommunalt arkiv Troms, v/ arkivsjef Hilde E. Bjørnå
Adresse	Huginbakken 18, Breivika, Tromsø. Postadresse: c/o Statsarkivet i Tromsø, Posyboks 6315, 9293 Tromsø
Telefon	941 74 170
E-post	Postmottak@ikatroms.no

Tilgang

Vil det være faktorer som begrenser offentlig tilgang til dokumentene? Beskriv dem i så fall nedenfor.

Det er ingen faktorer som begrenser offentlig tilgang til dokumentene.

Protokollene er tilgjengelige for allmennheten i felles lesesal for Interkommunalt arkiv Troms og Statsarkivet i Tromsø. Dette med unntak av de to defekte protokollene, som må vurderes ekstraordinært før ev. utlån. IKAT kan imidlertid være behjelpelig med kopi.

Skoleprotokollene er ikke digitalisert, og det finnes ikke konkrete planer om å gjøre dette i nærmeste framtid. Men IKAT vil gjerne se de digitalisert, og har i skrivende stund nettopp investert i en bokskanner, som vil gjøre det mulig å skanne dokumentarven og presentere protokollene samlet.

Opphavsrett

Beskriv den opphavsrettslige statusen til dokumentarven.

De nominerte skoleprotokollene for Målselvdistriktet eies av Målselv kommune.

Vurdering opp mot utvelgelseskriteriene

Vurdering opp mot utvelgelseskriteriene

Autentisitet

Samtlige protokoller i den nominerte dokumentarven er originale og auteniske. De er signert av sognepresten, datert og stemplet med signatursegl. Sognepresten var den med det øverste ansvaret for skolevesenet, og gikk årlig igjennom hver protokoll og ga de sin godkjenning.

Nasjonal betydning

Vi mener at skoleprotokoller tematisk og i seg selv har nasjonal betydning. De gir et unikt sosialhistorisk bilde av samtiden, og er en viktig kilde til Norges utdanningshistorie. I kraft av å være kildemateriale som dekker distriktsnorge, er hver protokoll uansett opphavssted relevant for nasjonen.

Skoleprotokollene for Målselv er i tillegg spesielt fullverdige og i god stand. De fanger opp lokal variasjon i skolesystemet ved å ha omgangsskole så sent som til århundreskiftet. Målselvområdet skiller seg dessuten ut i norsk sammenheng ved å være et tilflyttingsområde for resten av landet. Målselv kan karakteriseres som et nærmest rendyrket kolonisamfunn, noe som er meget spesielt i nasjonal sammenheng. I kraft av å være et ”nordnorsk Amerika” er de historiske kildene fra denne kommunen spesielt relevant for andre deler av landet.

Tilleggsriterier

Dokumentenes nasjonale betydning må bli bekreftet gjennom ett eller flere av disse kriteriene

Tid

Skoleprotokollene for omgangsskolene gir et unikt sosialhistorisk bilde av tiden de er skapt i. Gjennom disse får man innblikk i hva som ble funnet som viktig i skolehenseende/pensum, men de er vel så viktige gjennom sine merknader angående den enkelte elev. Gjennom fraværsoversikter får man innblikk i hverdagen til barn; hva som forventet av dem i henhold til arbeid, arbeidsfordeling, men også sykdomsbildet i området.

Sted

Skoleprotokollene for Målselv beskriver en samfunnsinstitusjon som eksisterte en begrenset periode, og som forsvant fullstendig. Omgangsskolen fantes over hele landet, i alle distrikter. I global sammenheng var Norge en pioner når det gjelder offentlig skole/tilbud om skole til alle barn, for begge kjønn. Formen omgangsskole viser en god tilpasning til landets geografi og bosetningsmønster.

Mennesker

Skoleprotokollene gjenspeiler viktige tiltak i norsk skolehistorie; omgangsskolene som inngang til utdanning. Selv om hovedmålet ikke var å lære seg å lese og skrive, var det mange som lærte dette her. Det var også den eneste formen for skole man fikk. IKAT synes det er viktig å synliggjøre omgangsskolen som samfunnsinstitusjon, og som første steget på veien til det demokratiske skolesystemet vi har i Norge i dag.

Emne og tema

Form og stil

Sosial, åndelig eller kulturell verdi

Utfyllende opplysninger

Utfyllende opplysninger

Sjeldenhet

Det skal finnes skoleprotokoller i alle norske kommuner, og slik sett er ikke de nominerte dokumentene fra Målselv en unik representant for sitt slag.

Som historisk kilde er derimot skoleprotokoller unike, og bør registreres som en viktig del av Norges dokumentarv. Med et kildekritisk blikk kan protokollene gi kunnskap om det norske skolesystemet i sine tidlige dager, demografiske forhold (flyttinger, gårdstilhørighet, slektskap), sosialhistorie (barns oppvekstvilkår, barns hverdag og plikter i husstanden, økonomiske forhold på gårdene) og helsemessige forhold (sykdommer og epidemier i området).

Skoleprotokollene er også unike ved at de representerer et særegent (og avviklet) fenomen i både norsk og internasjonal historie: omgangsskolen.

Integritet

Den nominerte dokumentarven har ikke blitt endret i senere tid. Den er i forholdsvis god stand, bortsett fra et par protokoller som er i dårligere stand enn de andre. Dokumentene er fullstendige og intakte i forhold til da de ble skapt. Dokumentene er valgt som eksempler for en type verdifull kildemateriale, og inngår i en større kontekst av skolejournaler og protokoller.

Representativitet

Heri ligger det fremste formålet vårt for å nominere skoleprotokollene for Målselv. Vi håper å få de inn på listen til Norges Dokumentarv i kraft av den historiske kilden skoleprotokoller er for skole- så vel som sosialhistorien til Norge. Skoleprotokollene har verdi både nasjonalt så vel som lokalt; omgangsskoler er representert over hele landet. I tillegg vil vi dra fram viktigheten av å representere Nord-Norge som landsdel og distriktskommunene. Skoleprotokollene gir ikke et bilde av de store menn, men er småfolkets historie - både bokstavelig og billedlig talt. I tillegg til skolesystemet, kan skoleprotokollene gi innblikk i barns oppvekstvilkår og hverdag i Norge for drøyt 150 år siden.

Skoleprotokollene for Målselv er ført inn etter de instruksjer som til enhver tid gjald. Slik sett representerer de hele landet.

Konsultasjon og samtykke

Konsultasjon og samtykke

Har dokumentarvens eier(e) og forvalter(e) blitt orientert om og godkjent nominasjonen?

Ja

Vurdering av risiko

Vurdering av risiko

Gi en beskrivelse av i hvor stor grad den nominerte dokumentarven er truet.

Dokumentene er ikke spesielt truet. De oppbevares i godkjent offentlig arkivmagasin og forvaltes av Interkommunalt arkiv Troms. Dokumentarven er underlagt arkivforskriften § 3.20: Bevaring av det kommunale arkivmaterialet fra før 1950.

To av protokollene er i dårlig stand, og bør digitaliseres. De er pakket inn, og ikke automatisk tilgjengelig for publikum.

Bevaringsplan

Bevaringsplan

Inngår dokumentarven i en bevaringsplan?

Ja

Hvis ja, last opp et sammendrag av bevaringsplanen. Hvis nei, last opp opplysninger om de nåværende bevaringsforholdene og forvaltningen av dokumentarven.

Vedlegg

- 00002_scan_2014_06_18_13_53_57l.jpg
- 00004_scan_2014_06_18_13_57_01.jpg
- protokoll4.jpg
- skoleprotokoll.jpg
- DEPOTAVTALE.pdf

Resultat og tilleggsinformasjon

Resultatet av nominasjonen og ev. tilleggsinformasjon

Hva ønsker din institusjon å oppnå ved å få dokumenter innskrevet i Norges dokumentarv? Kom med eventuell tilleggsinformasjon som støtter en innskriving i Norges dokumentarv.

Interkommunalt Arkiv Troms (IKAT) ser det som svært viktig å få skoleprotokollene inn i Norges Dokumentarv, og håper med denne nominasjonen å synliggjøre omgangsskolene som samfunnsinstitusjon og som en viktig forløper for det demokratiske skolesystemet vi har i Norge i dag. Omgangsskolen er helt borte som skoleform, og noe dagens barn ikke har erfaring fra. Skoleprotokollene som kilde vil kunne gi et vindu inn til denne formen for skole.

Vi ønsker også å sette fokus på Nord-Norge som landsdel, og distriktene. Vi har valgt ut Målselv for sin unike historie som kolonisamfunn. Målselv var et kolonialiseringssprosjekt unikt i norsk sammenheng, der hovedtyngden av elevene trolig var fra 1. - 3. generasjon innflyttere fra lenger sør i landet. Samtidig representerer skoleprotokollene fra området landet som helhet, da de er ført etter samme føringer som datidens instruksjoner krevde.

Slik sett er den nominerte dokumentarven unik og felles på en og samme tid.

Et tredje ønske med nomineringen, er å tilgjengeliggjøre dette materialet i større grad enn per i dag. Å komme med på listen vil være en god sjanse til å få digitalisert protokollene og presentere disse samlet. Det er ønskelig med en nasjonal innsats på dette området når det gjelder skolearkivalia. Å komme med i Norges Dokumentarv vil være et viktig skritt mot å synliggjøre dette materialet.